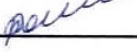

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

**Гарант освітньої програми
Анастасія Большакова**

_____ 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

**Проректор з
навчальної роботи
Інна СТАШЕВСЬКА**

_____ 2020 р.

**Силабус
курсної роботи**

«КУРСОВА РОБОТА З ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ»

Освітня програма: Психологія

Спеціальність: 053 Психологія

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус склала

доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки
Большакова Анастасія Миколаївна

Силабус затверджено на засіданні кафедри психології та педагогіки,
протокол № 2 від « 21 » серпня 2020 р.

Голова групи забезпечення
д.психол.н., професор

Анастасія БОЛЬШАКОВА

Завідувач кафедри
психології та педагогіки,
д.психол.н., професор

Анастасія БОЛЬШАКОВА

Силабус затверджено на засіданні ради факультету соціальних комунікацій
протокол № 1 від « 25 » серпня 2020 р.

Голова ради факультету

Алла СОЛЯНИК

1. Загальна інформація

1	Назва	Курсова робота з експериментальної психології
2	Викладач	Большакова Анастасія Миколаївна
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	anastasiia_bolshakova@xdak.ukr.education
4	Статус	Курсова робота
5	Рік підготовки	3
6	Семестр	6
7	Лекції (год.)	—
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	—
9	Самостійна робота (год.)	30
10	Індивідуальна робота (год.)	—
11	Кількість кредитів	1
12	Загальна кількість годин	30
13	Поточний контроль	Індивідуальні консультації, презентація
14	Підсумковий контроль	Залік

2. Анотація

2.1. Місце в програмі навчання

Виконання курсової роботи з експериментальної психології призначене для підготовки психологів з метою засвоєння ними компетентностей щодо використання теоретичних та емпіричних методів психологічних досліджень, теорії та практики проведення експериментальних досліджень, набуття спеціальних знань щодо планування та аналізу результатів психологічних експериментів.

2.2. Пререквізити та постреквізити

Написання курсової роботи з експериментальної психології відбувається у тісному зв'язку зі змістом дисциплін «Вступ до спеціальності», «Психологія особистості», «Історія психології», «Загальна психологія», «Психологія сім'ї», «Психодіагностика», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», «Психологія професійних деструкцій», «Психологія девіантної поведінки» що сприяє створенню цілісного та несуперечливого уявлення про зміст професійної діяльності психолога, предмет психології як науки та її завдання як практичної діяльності.

Своєю чергою, здобутий здобувачами у ході написання курсової роботи досвід у вигляді загальних та професійних компетентностей, системи знань, умінь, норм і цінностей є теоретичним та практичним підґрунтям подальшого оволодіння професією та виконання кваліфікаційної роботи.

2.3. Мета виконання курсової роботи – ознайомлення здобувачів з теоретичними засадами, методологією, технологіями проведення наукових психологічних досліджень.

2.4. Завдання:

- засвоєння специфіки наукового психологічного дослідження;
- формування навичок розробки власних моделей експериментального психологічного дослідження;
- формування навичок планування, проведення експериментального дослідження та обробки і інтерпретації отриманих даних.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує написання курсової роботи.

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 - Здатність бути критичним і самокритичним.
 - Здатність приймати обґрунтовані рішення.
 - Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
 - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
 - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Професійні компетентності:

- Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології
- Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
- Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел
 - Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій
 - Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження
 - Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації
 - Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту

- Здатність дотримуватися норм професійної етики
- Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку
 - Здатність аналізувати соціокультурні процеси та явища з точки зору їх впливу на психічне благополуччя людини
 - Здатність збирати, аналізувати, систематизувати та використовувати у практичній діяльності інформацію щодо психологічних особливостей професійної діяльності у соціокультурній сфері.

2.6. Результати навчання.

Вивчення даної дисципліни забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання:

- Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання
- Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань
- Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
- Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги
- Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження
- Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки
- Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги
- Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання
- Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника
- Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку
- Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога
- Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

3. Політика

3.1. Політика виставлення оцінок: оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених здобувачам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу здобувача;

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність.

4. Вказівки до виконання роботи

4.1. Структура курсової роботи

Курсова робота повинна мати такі обов'язкові елементи у визначеній послідовності:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Список скорочень (за необхідністю).
4. Вступ.
5. Основний текст – курсова робота повинна складатися з розділів, поділених на підрозділи.
6. Висновки.
7. Список використаних джерел.
8. Додатки (за необхідністю).

4.2. Загальні вимоги до оформлення курсової роботи

Усі розділи курсової роботи мають бути викладені в строгій логічній послідовності і бути взаємопов'язаними.

Зміст роботи може бути ілюстрований схемами, таблицями, діаграмами, графіками, малюнками і так далі. Графічному змісту матеріалу за текстом необхідно давати пояснення.

У курсовій роботі використовуються цитати, статистичні матеріали. При цьому необхідно робити посилання (виноска) на джерела вказаних матеріалів.

У тексті не повинно бути скорочень слів, за винятком загальноприйнятих.

Курсова робота виконується на папері стандартного формату А4 на одній стороні листа, які зшиваються в теці-швидкозшивачі або переплітаються.

Об'єм курсової роботи - 20-25 сторінок комп'ютерного набору.

Шрифт - Times New Roman, 14 кегль; інтервал - 1,5.

Поля: верхнє і нижнє - 2 см, лівє - 3 см, правє - 1,5 см

У курсовій роботі використовується суцільна нумерація сторінок. Другою сторінкою є зміст роботи. На титульному аркуші номер сторінки не проставляється.

Вступ, кожний розділ, висновки, а також список використаних джерел розпочинаються з нової сторінки. Підрозділи у рамках одного розділу починаються на тій же сторінці, що і закінчився попередній, через пропуск.

Назва розділу набирається заголовними буквами і вирівнюється по центру, крапка не ставиться. Назва підрозділу набирається рядковими буквами і вирівнюється по ширині, крапка не ставиться.

4.3. Вимоги до титульного аркушу

Титульний аркуш є першою сторінкою курсової роботи, на якій міститься інформація про тему курсової роботи, її виконавця, наукового керівника, навчальний заклад, факультет та кафедру.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

НАЗВА РОБОТИ

Курсова робота з експериментальної психології

Виконав(ла) здобувач (ка)
_____ курсу _____ групи
Прізвище, ім'я, по батькові

(підпис)

Науковий керівник
(науковий ступень, вчене звання)
(Прізвище, ініціали)

(підпис)

роботу захищено « » 2021 р.

Оцінка: _____

(Прізвище, ініціали)

(підпис)

Харків, 2021

5.4. Вимоги до оформлення змісту

Зміст містить найменування і номери початкових сторінок усіх розділів і підрозділів (параграфів). У тому числі, вступу, розділів основної частини, висновків, списку використаної літератури, додатків.

Рекомендується таке оформлення:

ЗМІСТ	
ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ.....	5
1.1. Назва першого підрозділу.....	5
1.2. Назва другого підрозділу.....	10
Висновки до першого розділу	15
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ.....	16
2.1. Організація дослідження.....	16
2.2. Назва другого підрозділу (у цьому підрозділі мають бути результати)	18
2.3. Назва третього підрозділу (у цьому підрозділі мають бути результати)	22
Висновки до другого розділу.....	26
ВИСНОВКИ	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	32
ДОДАТКИ (якщо є)	34

4.5. Вступ до курсової роботи

Вступ має містити оцінку сучасного стану вирішуваної науково-практичної проблеми, основу і початкові дані для розробки теми. Він також містить коротке ознайомлення з основним змістом роботи і стисло характеристику самого дослідження.

Вступ розпочинається з обґрунтування актуальності дослідження. *Актуальність дослідження* визначається:

- важливістю теми роботи для розробки якої-небудь теоретичної проблеми або рішення практичних завдань;

- обґрунтуванням необхідності її вивчення на підставі короткої характеристики стану області досліджень (і виведення, що вже зроблене в науці в цьому напрямі і що залишилося нерозкритим), що цікавить.

Обґрунтування актуальності теми дослідження триває формулюванням проблеми у формі явного протиріччя між потребами науки і практики і недоліком наявних знань.

"Проблема - це питання, що об'єктивно виникає в ході розвитку пізнання, або комплекс питань, рішення яких представляє істотний практичний і теоретичний інтерес" (Філософський енциклопедичний словник, 1989). Ставлячи проблему, дослідник відповідає на питання: "Що потрібно вивчити з того, що раніше не було вивчене"?. Проблема виступає як констатація недостатності досягнутого до цього моменту рівня знань - пропуску, області невідомого в сучасному психологічному знанні по цій темі.

Проблема повинна знайти відображення в назві теми дослідження.

Услід за проблемою дослідження визначаються його об'єкт і предмет.

Об'єкт дослідження - процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предмет – міститься у межах об'єкту і є конкретизацією проблемної області, досліджуваної в роботі.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і окреме – в об'єкті виділяється його частина, яка є предметом дослідження, саме на нього спрямована основна увага.

У вступі також може бути сформульована гіпотеза дослідження.

Гіпотеза – це наукове припущення, попереднє пояснення якому-небудь факту або явищу. Гіпотеза вимагає доказу. Гіпотеза обґрунтовується в ході теоретичного аналізу і формулює в лаконічній формі передбачувані результати дослідження.

На основі сформульованої проблеми, визначення об'єкту і предмета дослідження встановлюється мета дослідження.

Мета - це уявлення про результат, про те, що має бути досягнуто в ході дослідження. В якості мети дослідження в курсовій роботі необхідно сформулювати в самому узагальненому стислому виді той науковий результат, який має бути отриманий у результаті дослідження.

За формулюванням мети йде визначення *завдань* дослідження, які є описом етапів (проміжних результатів) її досягнення.

У розділі *методологічні основи і методи* дослідження наводяться назви теорій і концепцій, покладених в основу дослідження, і вживані методи (мінімум 3 психодіагностичних методики). Також зазвичай вказується спосіб обробки

результатів (математичний методом) і його призначення (виявити кореляцію, виділити розбіжності і тому подібне).

Характеристика вибірки – кількість учасників, їх вік, стать, освіта та ін. значимі для дослідження характеристики. Установа, на базі якої проводилося дослідження.

Бажаним також являється визначення *новизни дослідження*, яка визначається відсутністю аналогічних досліджень, новизною теми, методичного рішення, оригінальністю постановки завдання, мети, гіпотези.

4.6. Основна частина курсової роботи

Основна частина курсової роботи зазвичай складається з одного теоретичного і одного експериментального (практичного) розділів, при цьому кожен розділ – з двох-трьох підрозділів і висновків по розділу. Формулювання розділів і підрозділів має бути чітким, коротким і в послідовній формі розкривати зміст курсової роботи. Недопустимі однакові формулювання назви курсовою в цілому і окремих розділів або підрозділів.

Перший розділ є аналітичним (теоретичний) оглядом з проблеми, що розглядається в курсовій роботі. На основі вивчення літературних джерел вітчизняних і зарубіжних авторів розглядається суть досліджуваної проблеми, аналізуються різні підходи їх рішення, дається їх критичний аналіз, викладається власна позиція. У цьому розділі викладаються теоретичні основи і коротка історія питання, що вивчається; виявляються невирішені, слабо вивчені проблеми або проблеми, що вимагають рішення.

Обґрунтовується наявність протиріччя або пропуску в існуючому психологічному знанні в якій-небудь теоретичній або практичній області і закінчується постановкою проблеми, на основі якої в другому, практичному розділі, формулюється мета експериментального дослідження.

Перший розділ закінчується висновками – проблематизацією обраної області дослідження, тобто відбувається постановка (формулювання) якої-небудь невирішеної проблеми, що виділяється на основі усього попереднього аналізу існуючих літературних джерел.

Другий розділ присвячений емпіричній частині дослідження. У ньому описується об'єкт, предмет, мета, гіпотеза і методика дослідження, представляються, аналізуються і обговорюються результати, у кінці робляться висновки за результатами дослідження. Ця глава показує уміння здобувача планувати і проводити експериментальне дослідження.

У підрозділі «*Організація дослідження*» описують:

- вибірку випробовуваних (стать, вік, соціально-демографічні характеристики), місце дослідження;
- методика дослідження, яка може включати описи методу дослідження, тип і схему експерименту, характеристику конкретних психодіагностичних методик.

У підрозділах, присвячених аналізу і обговоренню отриманих даних у формі, зручній для швидкого і досить детального ознайомлення, наводяться результати дослідження. Результати оформляються в таблицях і представляються іншим способом. Далі дається усебічний і об'єктивний аналіз і інтерпретація отриманих результатів, на підставі приведених таблиць, графіків, малюнків, математичних розрахунків. Вони повинні демонструвати достовірність отриманих в ході дослідження або експерименту даних.

Таблиці і ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) необхідно представляти в курсовій безпосередньо після тексту, де вони згадані уперше, або на наступній сторінці.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, представлених в додатках) в межах розділу. У правому верхньому кутку над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» з вказівкою її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Якщо в розділі курсової тільки одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

Примітки до тексту і таблиць, в яких приводять довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному листі декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...
- 2....

Якщо є одна примітка, то його не нумерують і після слова «Примітка» ставлять точку.

Ілюстрації (діаграми, малюнки, графіки) позначають словом «Рис», і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, представлених в додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис 1.2 (другий малюнок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в розділі курсовою представлена одна ілюстрація, то її нумерують за загальними правилами.

Другий розділ також має закінчуватися короткими висновками з конкретними даними про отримані результати дослідження.

4.7. Висновки до курсової роботи

У «Висновках» у стислій формі викладаються основний зміст і результати проведеного дослідження, перераховуються висновки, обґрунтовані і сформульовані при обговоренні результатів, дається оцінка отриманим результатам. Об'єм висновки не повинен перевищувати півтора-двох сторінок.

4.8. Список використаної літератури

Список є переліком використаної в процесі підготовки курсової роботи літератури (25-30). Цей список відбиває обізнаність здобувача в наявній літературі по темі. Список використаної літератури складається в алфавітному порядку по прізвищах авторів (спочатку література російською мовою, потім іноземна). У список

не включаються ті джерела, на які немає посилань в тексті, і які не були використані здобувачем. У бібліографічному списку не повинно бути підручників.

Цитати наводять у лапках з обов'язковим приведенням посилання. Посилання оформляються таким чином:

[3, с. 26], де 3 – номер джерела в списку літератури, 26 – номер сторінки, на якій розміщений процитований текст (якщо є пряме (дослівне) цитування).

[3], де 3 – номер джерела в списку літератури (якщо нема дослівного цитування).

Бібліографічний список має бути складений відповідно до певних вимог.

Приклади оформлення бібліографічних записів КНИГИ, ОДНОТОМНІ ВИДАННЯ

Москаленко В. Психологія соціального впливу. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 448 с.

Стаття

Щербакова О.О. Типологія академічних здібностей учнів основної школи з різною успішністю у навчанні. *Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Психологія»*. 2019. № 61. С. 111–124.

Розділ, глава книги

Круковська І. М. До проблеми визначення видів обдарованості. *Інтелектуальна, академічна та творча обдарованість : спільне і відмінне : матеріали круглого столу*. Житомир : Житомирський державний університет ім. Івана Франка, 2012. С. 6–9.

Дисертації

Щербакова О.О. Психологічні особливості адаптації академічно здібних дітей до навчання у початковій школі. Дис. ...к. психол. н.: 19.00.07. Харків. 2015. 228 с.

Автореферати дисертацій

Щербакова О.О. Психологічні особливості адаптації академічно здібних дітей до навчання у початковій школі. Автореф. дис. ...к. психол. н.: 19.00.07. Харків. 2015. 24 с.

Ресурси Інтернет

Штепа О.С. Опитувальник психологічної ресурсності особистості: результати розробки й апробації авторської методики [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://journals.uran.ua/index.php/2227-6246/article/view/156722>

5. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність.

5. Методи навчання:

Виконання практичного завдання, самостійна робота; написання курсової роботи.

6. Форми та методи контролю:

Індивідуальні консультації, презентація

Підсумковий контроль: залік.

7. Оцінювання курсової роботи

Оцінка курсової роботи складається з п'яти блоків.

1. Зміст (50 балів) :

- відповідність змісту роботи вибраній темі;
- наявність сформульованої проблеми;
- адекватність об'єкту, предмета, мети і завдань дослідження;
- визначення міри розробленості проблеми, що вивчається, в науковій літературі;
- посилання на наукову літературу по темі;
- адекватність методів дослідження об'єкту, предмету, меті і завданням дослідження;
- адекватне використання методів математичної статистики;
- відповідність виведень меті і завданням дослідження.

2. Дослідницька активність (10 балів).

Самостійність і ініціативність, особистий вклад у вибір теми, формулювання, об'єкту, предмета, мети і завдань дослідження, у вибір методів дослідження і обробки емпіричних результатів, у формулювання висновків.

3. Відповідність вимогам, що пред'являються до робіт цього типу (10 балів):

- обсяг: 20 сторінок основного тексту;
- вступ: актуальність, об'єкт, предмет, мета, завдання дослідження;
- 2 розділи (теоретичні);
- висновки до розділів;
- джерела літератури (з коректним оформленням списку і посилань);
- висновки до роботи (відповідають завданням).

4. Презентація (30 балів).

Повнота, чіткість і логічність викладу результатів дослідження. Володіння матеріалом. Відповіді на питання.

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Зараховано (5)	A (відмінно)
85–89	Зараховано (4)	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Зараховано (3)	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незараховано (2)	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Рекомендовані джерела інформації

Література

1. Большакова А.М. Експериментальна психологія: Конспект лекцій. Харків : ХДАК, 2019. 64 с.
2. Большакова А.М. Експериментальна психологія: Робочий зошит. Харків : ХДАК, 2019. 82 с.
3. Бочелюк В., Бочелюк В. Методика та організація наукових досліджень з психології. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 360 с.
4. Галян І., Галян О. Експериментальна психологія. Київ : Академія, 2012. 400 с.
5. Горбунова В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях. Київ : Професіонал, 2017. 208 с.
6. Максименко С., Носенко Е. Експериментальна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 360 с.

Інтернет-ресурси:

- Законодавство України — <https://rada.gov.ua/news/zak>
Наукова періодика України — <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> –
Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія» — <http://chitalka.info/psy.html>.
Вісник психології і соціальної педагогіки — <http://psych.kiev.ua/nma-referats/fla-refers/lang-1/referat-109/referatpart-4/index.html> –.
БД Освіта. ua. — <http://osvita.ua/school/psychology>.
Мета – українська пошукова система. — <http://www.meta-ukraine.com>.
Пошукова система Google. — <http://www.google.com>.
Психологія UA <http://psychologiya.org.ua/>
Студентська бібліотека <http://studentbooks.com.ua/>
Всеукраїнська електронна бібліотека <http://youalib.com/>